

عنوان مقاله:

بازنمایی زنانگی های زنان کرد (تحلیل نشانه شناختی نقاشی های نگین وکیلی و اکرم کریمی)

محل انتشار:

فصلنامه زن در فرهنگ و هنر، دوره 14، شماره 2 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 24

نویسندگان:

کویستان شهایی - کارشناسی ارشد گروه جامعه شناسی، دانشکده علوم انسانی و اجتماعی، دانشگاه کردستان، سنندج، ایران

جمال محمدی - دانشیار گروه جامعه شناسی، دانشکده علوم انسانی و اجتماعی، دانشگاه کردستان، سنندج، ایران

خلاصه مقاله:

هدف این نوشتار تحلیل نشانه شناختی بازنمایی زنانگی در نقاشی های زنان کرد است. میدان مطالعه، نقاشان زن در شهر سنندج در دو دهه اخیر است که دو تن از و پرکارترین آن ها، به شیوه نمونه گیری هدفمند، انتخاب شده اند. تحلیل تابلوهای نگین وکیلی و اکرم کریمی، بر اساس مدل نشانه شناسی اجتماعی کرس و لیون، در سطوح سه گانه معانی بازنمودی و تعاملی و ترکیبی، بیانگر آن است که دو نقاش، به رغم اشتراک در مضمون و سبک بازنمایی، به دو نقطه متفاوت می رسند: زنانگی بازنموده در نقاشی های وکیلی نوعی جنسیت گرایی بازاندیشانه است، اما در آثار کریمی نوعی جنسیت گرایی منفعلانه. در تابلوهای وکیلی چون الگوی پیوند عناصر، روایتی است، راه برای بازاندیشی در هویت زنانه باز می شود، اما در تابلوهای کریمی عناصر تصویر بر اساس الگویی مفهومی به هم پیوند خورده اند و لذا ناخواسته نوعی جنسیت گرایی منفعلانه بازتولید می شود. وکیلی سوژه را در فضایی طبیعی و باز که یادآور جایگاه زن در تفکر اسطوره ای است نمایش می دهد، اما کریمی سوژه را در فضای خانه که تداعی گر جایگاه او در جوامع سنتی است بازنمایی می کند. تابلوهای وکیلی مخاطب را فرامی خوانند تا به نقش عوامل بیرونی در شکل بخشیدن به هویت و سرنوشت زنان توجه کند، اما تابلوهای کریمی مخاطب را به همدلی و همذات پنداری با زنی که محور اصلی زندگی خانوادگی است فرا می خوانند. سوژه بازنموده در آثار هر دو نقاش در متن عناصر نسبتاً مقدس جوامع سنتی (طبیعت و خانواده) به نمایش درمی آید، اما اولی ما را به تامل انتقادی در آن وضعیت وادار می کند، و دومی ناخواسته ما را در نوستالژی آن وضعیت فرو می برد.

کلمات کلیدی:

بازنمایی، جنسیت گرایی، سوژه، انفعال، نقاشی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1771593>

